

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 2421/2024
14.02.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, Марије Терзић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Никола Мађинац, адвокат из ..., против туженог ЈП за комунално-стамбену деланост „Ковински комуналац“, чији је пуномоћник Миленко Тодоровић, адвокат из ..., ради заштите од дискриминације, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3717/23 од 27.09.2023. године, у седници одржаној 14.02.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3717/23 од 27.09.2023. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Смедереву П 17/22 од 27.02.2023. године, ставом I изреке, одбијен је као неоснован приговор пресуђене ствари истакнут од стране туженог. Ставом II изреке, одбијене су, као неосновани тужбени захтеви тужиоца који гласе: „Утврђује се да је тужени дискриминаторски поступао према тужиоцу у односу на наведена лична својства тужиоца, односно да је дискриминација туженог заснована на статусном иступању кроз правни промет са конотацијом власништва тужиоца, на својини, наиме својина тужиоца представља приватну својину на нивоу прихода тужиоца АА, на повезаном лицу у смислу закона и то са Д.О.О. „Екоградња-пројект С.Г.“ Ковин, на промени члана друштва повезано лице – Д.О.О. „Градитељ-пројект“ Ковин, односно промени оснивача од члана друштва повезаног лица са Удружењем развоја дунђерства (УРД) на пореклу повезаног лица овде тужиоца и то повезаног лица Д.О.О. „Екоградња-пројект С.Г.“ Ковин, на радном пореклу овде тужиоца АА на великој референц листи изведених радова од стране овде тужиоца који је био у спорном периоду оснивач тужиоца, а и сада је оснивач тужиоца, на политичком убеђењу овде тужиоца, на чланству у политичким партијама односно неприпадности чланству у ниједној од политичких партија на власти од стране АА односно у односу на политичку различитост без обзира на припадност или неприпадност одређеном политичком чланству, на стручној оспособљености за област грађења повезаног лица са овде тужиоцем и то повезаност лица Д.О.О. „Екоградња-пројект С.Г.“ Ковин, на

стручној оспособљености за област пројектовања повезаног лица са овде тужиоцем и то повезаног лица Д.О.О. „Екоградња-пројкт С.Г.“ Ковин, на старосној доби повезаног лица са овде тужиоцем и то повезаног лица Д.О.О. „Екоградња-пројкт С.Г.“ Ковин, на имовном стању овде тужиоца, на стручној оспособљености тужиоца, на генетској способности тужиоца, тачније генетских наследних особина тужиоца, нетрпељивости и неправде тачније у погледу насилне особине тужиоца у пуштању у борбу за право и правду, на здравствену способност тужиоца тачније интелект тужиоца, на јавном изражавању ставова тужиоца кроз упозорење Општини Ковин, као носиоцу политике Републике Србије (у односу на све јавне установе и јавна предузећа на територији Општине Ковин) да мора да омогући доступност тендера за јавне набавке свим потенцијалним понуђачима који желе да учествују у поступцима јавних набавки на територијалној припадности тужиоца на језику на којем тужилац пише писмена, на стручној оспособљености тужиоца односно у односу на правничко знање – правничко образовање тужиоца а све то из разлога што је овде тужени на арбитражан, самовласни, самовољни начин и то према личном нахођењу одбио да упозори тужиоца да ће објекат тужиоца бити искључен са градске водоводне мреже који се води под шифром потрошача код туженог под бројем 965- број зграде 1, која представља зграду пословних услуга А, а у свему према службеној обавези туженог која је јасно прописана одредбом члана 44. став 3. Одлуке о снабдевању водом за пиће која је објављена у Службеном листу општине Ковине број 16 од 18.09.2022. године. Утврђује се да је тужени дискриминаторски поступао према тужиоцу у односу на наведена лична својства тужиоца односно да је дискриминација туженог заснована на статусном иступању кроз правни промет са конотацијом власништва тужиоца на својини наиме својина тужиоца представља приватну својину на нивоу прихода тужиоца АА, на повезаном лицу у смислу закона и то са Д.О.О. „Екоградња-пројкт С.Г.“ Ковин, на промени члан друштва повезаног лица Д.О.О. „Градитељ-пројект“ Ковин, односно промени оснивача члана друштва повезаног лица са Удружењем развоја дунђерство (УРД) на пореклу повезаног лица овде тужиоца и то повезаног лица Д.О.О. „Екоградња-пројект С.Г.“ Ковин, на радном пореклу овде тужиоца АА на великој референци листи изведених радова од стране овде тужиоца који је био у спорном периоду оснивач тужиоца, а и сад је оснивач тужиоца, на политичком убеђењу тужиоца, на чланству у политичким партијама односно неприпадности чланству у ниједној од политичких партија на власти од стране АА односно у односу на политичку различитост без обзира на припадност или неприпадност одређеном политичком чланству, на стручној оспособљености за област грађења повезаног лица са овде тужиоцем и то повезаност лица Д.О.О. „Екоградња-пројкт С.Г.“ Ковин, на стручној оспособљености за област пројектовања повезаног лица са овде тужиоцем и то повезаног лица Д.О.О. „Екоградња-пројкт С.Г.“ Ковин, на старосној доби повезаног лица са овде тужиоцем и то повезаног лица Д.О.О. „Екоградња-пројкт С.Г.“ Ковин, на имовном стању овде тужиоца, на стручној оспособљености тужиоца, на генетским способностима тужиоца, тачније генетским наследним особинама тужиоца, нетрпељивости и неправде тачније у погледу насилне особине тужиоца у пуштању у борбу за право и правду, на здравствену способност тужиоца тачније интелект тужиоца, на јавном изражавању ставова тужиоца кроз упозорење Општини Ковин, као носиоцу политике Републике Србије (у односу на све јавне установе и јавна предузећа на територији Општине Ковин) да мора да омогући доступност тендера за јавне набавке свим потенцијалним понуђачима који желе да учествују у поступцима јавних набавки на територијалној припадности тужиоца, на језику на којем тужилац пише писмена, на стручној оспособљености тужиоца односно у односу на правничко знање –

правничко образованост тужиоца а све то из разлога што је овде тужени на арбитражан, самовласни, самовољни начин и то према личном нахођењу, одбио да донесе одлуку у облику решења о привременом скраћивању испоруке воде са градског водовода за зграду број 1, која представља зграду пословних услуга која се води под шифром потрошача код туженог под бројем 965 а чији је власник овде тужилац, а у свему према својој службеној обавези, која језички јасно прописана Законом о општем управном поступку. Утврђује се да је тужени дискриминаторски поступао према тужиоцу у односу на наведена лична својства тужиоца односно да је дискриминација туженог заснована на статусном иступању кроз правни промет са конотацијом власништва тужиоца на својини, наиме својина тужиоца представља приватну својину на нивоу прихода тужиоца АА, на повезаном лицу у смислу закона и то са Д.О.О. „Екоградња-пројект С.Г“ Ковин, на промени члана друштва повезаног лица Д.О.О. „Градитељ-пројект“ Ковин, односно промени оснивача члана друштва повезаног лица са Удружењем развоја дунђерства (УРД) на пореклу повезаног лица, овде тужиоца и то повезаног лица Д.О.О. „Екоградња-пројект С.Г.“ Ковин, на радном пореклу овде тужиоца АА на великој референц листи изведних радова од стране овде тужиоца који је био у спорном периоду оснивач тужиоца, а и сад је оснивач тужиоца, на политичком убеђењу тужиоца, на чланству у политичким партијама односно неприпадности чланству у ниједној од политичких партија на власти од стране АА, односно у односу на политичку различитост без обзира на припадност или неприпадност одређеном политичком чланству, на стручној оспособљености за област грађења повезаног лица са овде тужиоцем и то повезаног лица Д.О.О. „Екоградња-пројект С.Г“ Ковин, на стручној оспособљености за област пројектовања повезаног лица са овде тужиоцем и то повезаног лица Д.О.О. „Екоградња-пројект С.Г“ Ковин, на старосној доби повезаног лица са овде тужиоцем и то повезаног лица Д.О.О. „Екоградња-пројект С.Г“ Ковин, на имовном стању овде тужиоца, на стручној оспособљености тужиоца, на генетској особености тужиоца, тачније генетским наследним особинама тужиоца, нетрпељивости и неправде, тачније у погледу насилне особине тужиоца у пуштању у борбу за право и правду на здравствену способност тужиоца тачније интелект тужиоца, на јавном изражавању ставова тужиоца кроз упозорење Општини Ковин, као носиоцу политике Републике Србије (у односу на све јавне установе и јавна предузећа на територији Општине Ковин) да мора да омогући доступност тендера за јавне набавке свим потенцијалним понуђачима који желе да учествују у поступцима јавних набавки на територијалној припадности тужиоца, на језику на којем тужилац пише писмена, на стручној оспособљености тужиоца односно у односу на правничко знање – правничко образованост тужиоца а све то из разлога што је овде тужени на арбитражан, самовласни, самовољни начин и то према личном нахођењу дана 07.09.2016. године извршио суочење објекта тужиоца на основу усменог изјављеног навода радника туженог који је изјављен тужиоцу и то „дошли смо да извршимо и суочење потрошача „Екоградњу“, а све то из разлога што је предметним суочењем извршено и суочење правног лица „Екоградња“, која у правном промету не постоји, а све то још поготову из разлога што је предметним искључењем извршено и суочење путем сечења на уличној градској мрежи водоводног прикључка којим се снабдевала градском водом зграда број 1, која представља зграду пословних услуга која се води под шифром потрошача код туженог под бројем 965 и зграда број 2 која представља породичну стамбену зграду која се води под шифром корисника код туженог под бројем 1792, а све то још из разлога што је предметно искључење имало за последицу да сва три локала тужиоца која се налазе у згради број 1, која представља зграду пословних услуга која се води под шифром потрошача код туженог под бројем 965 остану без воде (зграда број 1, која

представља зграду пословних услуга која се води под шифром потрошача код туженог под бројем 965 се састоји од три локала и где се сва три локала снабдевају водом са једног прикључка путем једног водомера и то путем новог водомера који је тужени поставио и чији је број 255484). Обавезује се тужени да исплати тужиоцу 8.000,00 динара по једном дану почев од 10.09.2010. године, са законском затезном каматом почев од 10.09.2010. године па све док тужени не прикључи објекат тужиоца – зграду број 1, која представља зграду пословних услуга која се води под шифром потрошача код туженог под бројем 965, а чији је власник овде тужилац, а градску водоводну мрежу и тим успостави снабдевање градском водом објекта тужиоца – зграда број 1, која представља зграду пословних услуга које се води под шифром потрошача код туженог под бројем 965 а чија је тужилац власник. Налаже се туженом да одмах након пријема ове тужбе прикључи објекат тужиоца који је искључен са градске водоводне мреже који се води под шифром потрошача код туженог под бројем 965- зграда број 1, која представља зграду пословних услуга тужиоца с обзиром да не постоји упозорење туженог којим тужени упозорава тужиоца да ће објекат тужиоца бити искључен са градске водоводне мреже под шифром потрошача код туженог под бројем 965- зграда број 1, која представља зграду пословних услуга тужиоца, а у свему према службеној обавези туженог прописано одредбом члана 44. став 3. Одлуке о снабдевању водом за пиће Општине Ковин од 18.09.2012. године и све то под претњом принудног плаћања новчане своте у износу од 15.000,00 динара по дану почев од 08.09.2016. године и то тужиоцу са законском затезном каматом почев од 08.09.2016. године, па све док тужени не испуни наложено, а све у циљу спречавања даљег вршења дискриминације која се на описани начин врши у односу на тужиоца, а што је тужени дужан да призна и трпи. Налаже се туженом да одмах након пријема ове тужбе прикључи објекат тужиоца који је искључен са градске водоводне мреже која се води под шифром потрошача код туженог под бројем 965- зграда број 1, која представља зграду пословних услуга тужиоца, с обзиром да не постоји одлука туженог у облику решења о привременом ускраћивању испоруке воде са градског водовода за објекат тужиоца, зграду број 1, која представља зграду пословних услуга које се води под шифром потрошача код туженог под бројем 965 а чија је тужилац власник. Налаже се туженом да одмах након пријема ове тужбе прикључи објекат тужиоца који је искључен са градске водоводне мреже који се води под шифром потрошача код туженог под бројем 965- зграда број 1, која представља зграду пословних услуга тужиоца с обзиром да не постоји упозорење туженог којим тужени упозорава тужиоца да ће објекат тужиоца бити искључен са градске водоводне мреже под шифром потрошача код туженог под бројем 965- зграда број 1, која представља зграду пословних услуга тужиоца, која се води под шифром потрошача код туженог под бројем 965, а у свему према службеној обавези туженог која је прописана Законом о општем управном поступку и све то под претњом принудног плаћања новчане своте у износу од 15.000,00 динара по дану почев од 09.09.2016. године и то тужиоцу, са законском затезном каматом почев од 09.09.2016. године, па све док тужени не испуни наложено, а све у циљу спречавања даљег вршења дискриминације која се на описани начин врши у односу на тужиоца, а што је тужени дужан да призна и трпи. Забрањује се туженом да даље игнорише своју службену дужност прикључења објекта тужиоца – зграде број 1, која представља зграду пословних услуга тужиоца која се води под шифром потрошача код туженог под бројем 965, на уличну водоводну мрежу, како би се обезбедило несметано снабдевање градском водом објекта тужиоца – зграда број 1, која представља зграду пословних услуга тужиоца која се води под шифром потрошача код туженог под бројем 965 и све то под претњом принудног плаћања новчане своте у износу од

15.000,00 динара по дану почев од 11.09.2010. године и то тужиоцу, са законском затезном каматом почев од 11.09.2010. године па све док тужени не исплати наложено, а све у циљу спречавања даљег вршења дискриминације која се на описани начин врши у односу на тужиоца, а што је тужени дужан да призна и трпи“. Ставом III изреке, одбијен је захтев тужиоца из поднеска од 26.07.2022. године којим је тражио да суд изврши своју сопствену правноснажну одлуку која је донета кроз поуку о садржини одговора на тужбу П 17/22 од 07.02.2022. године и да је наведена одлука у односу на туженог постала извршна, као неоснована. Ставом IV изреке, одбачени су захтеви тужиоца из поднеска од 03.10.2022. године и 29.12.2022. године, којима је тражено да суд утврди да се правна радња изјављивања одговора на тужбу туженог од 25.02.2022. године, не сматра правним актом којим је тужени одговорио на тужбу јер не садржи све елементе одговора на тужбу, те да суд наведени одговор на тужбу одбаци као непотпун и недозвољен, као недозвољен. Ставом V изреке, обавезан је тужилац да туженом на име трошкова парничног поступка накнади износ од 40.500,00 динара.

Решењем Вишег суда у Смедереву П 17/22 од 04.05.2023. године, одбијен је, као неоснован, предлог тужиоца за доношење допунске пресуде.

Апелациони суд у Београду је, пресудом Гж 3717/23 од 27.09.2023. године, ставом првим изреке, одбио као неосноване жалбе тужиоца и потврдио пресуду Вишег суда у Смедереву П 17/22 од 27.02.2023. године, у ставовима другом, трећем, четвртм и петом изреке и решење истог суда под истим бројем од 04.05.2023. године. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио благовремену ревизију, из свих законских разлога.

Врховни суд је испитао побијану пресуду, применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 18/20), у вези одредбе члана 92. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, бр. 10/23) и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, а ревизијом тужиоца не указује се на неку другу битну повреду прописану одредбом члана 407. став 1. тачка 2. и 3. истог Закона.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац у овом поступку тржи заштиту од дискриминаторског поступања туженог према њему, због тога што је искључио са градске водоводне мреже објекат тужиоца који се налази у ... у улици ... број ..., а који се води под шифром потрошача код туженог број бројем 965, ж, одбио да упозори тужиоца да ће објекат бити искључен, те одбио да донесе одлуку у облику решења о привременом ускраћивању испоруке воде са градског водовода наведеном објекту, као и из разлога што је предметним искључењем извршено искључене правног лица „Екоградња“, које у правном промету не постоји, при чему је искључење путем сечења на уличној градској мрежи тог објекта имало за последицу да сва три локала у власништву тужиоца које се налази у згради број 1, остану без воде. Тужилац је, наиме, био у уговорном односу са туженим у погледу испоруке комуналних услуга за његов

објекат у ... у улици ... број .., тако што је имао статус потрошача све до 04.09.2016. године када му је тужени тај статус укинуо. Тужени је 07.09.2016. године искључио објекат тужиоца који се налази у улици ... број .. у ... и представља зграду пословних услуга које се води под шифром потрошача код туженог под бројем 965, па тужилац сматра да се дискриминаторско поступање туженог огледа у томе што је пре искључења тог објекта одбио да га упозори да ће објекат бити искључен са градске водоводне мреже, као и што је одбио да доносе одлуку у облику решења о привременом ускраћивању испоруке воде са градског водовода наведеном објекту.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су тужбени захтев тужиоца одбили применом одредбе члана 21. став 1. и члана 3. Устава Републике Србије, члана 14. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, члана 1. Протокола 12 уз Европску конвенцију, члана 2. став 1. тачка 1. и члана 5 – 13 Закона о забрани дискриминације, налазећи да описано понашање туженог не представља дискриминацију према тужиоцу, јер не представља неоправдано прављење разлике и неједнако поступање према њему нити стављање тужиоца у неповољнији положај у истој или сличној ситуацији, имајући у виду да је главно обележје дискриминације разликовање лица с обзиром на лично или претпостављено својство. Пошто радње које је тужилац навео као дискриминаторско поступање туженог, по мишљењу нижестепених судова, не представљају акте дискриминације неосновани су сви захтеви тужиоца за заштиту од дискриминације – захтев за утврђење, захтев за извршење радње уклањања последице дискриминаторског поступања и забрану извршења радње односно забрану даљег вршења дискриминације као и захтев за накнаду штете, у смислу одредбе члана 41, 43. Закона о забрани дискриминације, у вези одредбе члана 172. Закона о облигационим односима. На основу одредбе члана 194. став 1. и 3. Закона о парничном поступку, одбачен је, као недозвољен, захтев тужиоца из поднеска од 03.10.2022. године и 29.12.2022. године којим је тражио да суд утврди да се правна радња изјављивања одговора на тужбу туженог од 25.02.2022. године, не сматра правним актом којим је тужени одговорио на тужбу, јер не садржи све елементе одговора на тужбу пошто, по мишљењу нижестепених судова, такав захтев тужиоца не представља тужбени захтев за утврђење. Тужичев предлог за доношење допунске пресуде којом би се одлучило о свим захтевима истакнутим у току поступка, нижестепени судови су одбили, у смислу одредбе члана 356. Закона о парничном поступку, решењем од 04.05.2023. године, имајући у виду да је одлучено о свим захтевима тужиоца о којима је требало да се одлучи пресудом, а које је тужилац формулисао у тужбеном предлогу.

По оцени Врховног суда, нижестепени судови су правилно применили материјално право, налазећи да у конкретном случају не постоји дискриминаторско поступање туженог у односу на тужиоца.

Закон о забрани дискриминације („Службени гласник РС“, број 22/09), прописује да изрази „дискриминација“ и „дискриминаторско поступање“, означавају свако неоправдано прављење разлике или неједнако поступање односно пропуштање (искључење, ограничавање или давање првенства) у односу на лице или групу лица и чланове њихових породица и ли њима блиска лица, на отворен или прикривен начин, која се заснива на неком од набројаних личних својстава или другим стварним односно претпостављеним личним својствима (члан 2. став 1); да се изразима „лице“ и „свако“ означава физичко лице које борави на територији Републике Србије или на територији под њеном јурисдикцијом, без обзира на то да ли је држављанин Републике Србије или неке друге државе или је лице без држављанства, као и правно лице које је регистровано односно обавља делатност на територији Републике Србије (члан 2. став

2); да свако има право да га надлежни судови и друге органи јавне власти Републике Србије ефикасно штите од свих облика дискриминације (члан 3. став 1); да су сви једнаки и уживају једнак положај, једнаку правну заштиту без обзира на лично својство и да је свако дужан да поштује начело једнакости односно забране дискриминације (члан 4. став 1. и 2).

Одредбом члана 21. Устава утврђено је да свако има право на једнаку заштиту, дискриминацију (став 1), да је забрањена свака дискриминација, непосредна или посредна, по било ком основу, а нарочито по основу расе, пола, националне прихvatности, друштвеног порекла, рођења, веру исповести, политичког или другог уверења, имовног стања, културе, језика, старости и психичког или физичког инвалидитета (став 2).

У члану 1. Протокола 12 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода, утврђена је општа забрана дискриминације у остваривању сваког права које предвиђа закон, тако што је у ставу 1. прописано да ће се свако право које закон предвиђа остваривати без дискриминације по било ком основу, као на пример по основу расе, боје коже, вероисповести, политичког и другог уверења, националног или друштвеног порекла, повезаности са националним мањинама, имовини, рођењу или другом статусу, док је ставом 2. истог члана прописано да јавне власти неће ни према коме вршити дискриминацију по основама које су поменути у ставу 1.

На основу горе наведених одредби следи да је главно обележје дискриминације неоправдано прављење разлике између лица а које се заснива на неком од личних својстава наведеног у члану 2. став 1. тачка 1. Закона о забрани дискриминације. У конкретном случају тужилац није учинио вероватним постојање неједнаког поступања туженог на основу одредбе члана 45. Закона о забрани дискриминације, имајући у виду да поступањем туженог, које тужилац сматра дискриминаторским, није извршена дискриминација тужиоца по било ком основу. Радње туженог које је тужилац навео као дискриминаторско поступање туженог не представљају акте дискриминације, док његови захтеви изнети у поднесцима од 03.10.2022. године и 29.12.2022. године, по њиховој садржини не представљају тужбу за утврђење у смислу одредбе члана 194. став 1. и 3. Закона о парничном поступку, како су правилно закључили нижестепени судови. Због тога тужилац у ревизији неосновано указује на погрешну примену материјалног права.

Правилно је и одлука о трошковима парничног поступка, јер је донета правилном применом одредбе члана 153. став 1. и 154. Закона о парничном поступку.

На основу одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Гордана Комненић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић